

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.184/2025/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a felperesi képviselő (cím8, ügyintéző: felperesi képviselő neve ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (cím5) **felperesnek** a Ügyvédi Iroda2 (cím10, ügyintéző: alperesi képviselő neve ügyvéd) által képviselt **alperes** (cím1) **I. rendű** és **Alperes2** (cím3) **II. rendű alperesek** ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 14.M.70.866/2021/90. sorszámú ítélete ellen a felperes által 92. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 10.029.789.- (tízmillió-huszonkilencezer-hétszáznyolcvankilenc) forint kártérítést és ezen összeg után 2019. december 18. napjától a kifizetésig minden naptári félév teljes idejére a naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint fejenként fizessenek meg a felperesnek 625.000 (hatszázhuszonötezer) forint együttes első-, és másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 601.787 (hatszázezer-hétszáznyolcvanhét) forint eljárási és 802.383 (nyolcszázkettőezer-háromszáznyolcvanhárom) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint a felperesnél az I. rendű alperes jogelődje, Alperes1 2017. január 7. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban irodai adminisztrátor munkakörben. Munkaköri feladatai közé tartozott a

szállítói, vevői számlák kiegyenlítése, ezért utalványozási joggal és bankszámla feletti rendelkezési joggal is bírt.

[2] A felperesi gazdasági társaság családi vállalkozásként indult és működött. A felperesi társaság tulajdonosai és ügyvezetői, egyéb érdekelt¹ és egyéb érdekelt² voltak. Az I. rendű alperes jogelődje egyéb érdekelt² ügyvezető felesége volt. tanúl, aki egyéb érdekelt¹ felesége volt 2012. február 1. napjával, míg egyéb érdekelt³, aki egyéb érdekelt¹ gyermeke volt 2016. március 1. napjával létesített munkaviszonyt a felperessel.

[3] A gondok és különféle természetű viták akkor keletkeztek, amikor egyéb érdekelt¹ 2018. június 30-án elhunyt. Halálát követően a felperesi gazdasági társaság a fennálló 50%-os tulajdon és üzletrészt felesége és gyermeke, tanúl és egyéb érdekelt³ örökölték 1/2-1/2 arányokban. 2019. január 14-én egyéb érdekelt², tanúl és egyéb érdekelt³ között olyan megállapodás jött létre, amely szerint egyéb érdekelt² 2019. január 31. napjával megvásárolja tanúl és egyéb érdekelt³ 25-25%-os tulajdonrészeit 160.000.000.- forintért. A megállapodásban rögzített vételárat egyéb érdekelt² nem fizette meg, azonban mint munkáltatói jogkör gyakorló 2019. január 14-én felmondta tanúl (sógornője) és egyéb érdekelt³ (unokahúga és keresztlánya) munkaviszonyát, mely miatt az érintett munkavállalók munkaügyi pert indítottak, amely egyezség útján került megszüntetésre.

[4] A felperes és a II. rendű alperes között 2019. január 7. napján létesült munkaviszony, a II. rendű alperes munkaköre titkárságvezető volt, alapbére 155.000.- forintban került meghatározásra. A II. rendű alperes munkaköri leírása szerint a munkáltatói jogkör gyakorlója egyéb érdekelt². A munkaköri feladatai közé tartozott komplett kivitelezői ajánlatok elkészítése, költségvetés készítése, műszaki terv alapján ajánlatkérők által küldött költségvetés elkészítése, pályázatok komplett elkészítése. A felek a munkaszerződést egyéb érdekelt² ügyvezetése alatt 2019. január 10. napján úgy módosították, hogy abba bekerült, hogy „a munkavállaló 2019. január 10. napjától a munkáltatótól kért ajánlatkérésre készített költségvetések után beadott költségvetések összegének 1%-a után jutalom és bónuszban részesül, nyertességtől függetlenül, évenkénti elszámolással, legkésőbb a tárgyév utolsó bérkifizetési időpontjában történő kifizetési napon”.

[5] A felperes mint gazdasági társaság tulajdonosai 2019. január 1. napjától egyéb érdekelt² 50%, egyéb érdekelt³ 25% és tanúl 25%. A felperes tulajdonosai között vita alakult ki, amelynek következménye az lett, hogy egyéb érdekelt² ügyvezetői tisztségét a 2019. április 25-i taggyűlésen megszüntették visszahívás útján, és 2019. május 24-én a tagok ügyvezetővé választották egyéb érdekelt³t és egyéb érdekelt⁴t, melynek cégnyilvántartási bejegyzésére 2019. december 18. napján került sor. A változásokat követően hosszadalmas peres eljárások indultak, amelyek tárgya egyéb érdekelt² visszahívása jogellenességének megállapítása, és ügyvezetőként történő visszahelyezése, egyéb érdekelt⁴ és egyéb érdekelt³ ügyvezetőkké történő megválasztása jogellenességének megállapítása és a tisztségük törlése.

[6] A taggyűlési határozat alapján a képviselő 2019. április 30. napján törölte egyéb érdekelt² önálló képviseleti jogát 2019. április 25-i hatállyal, mely május 3. napján került közzétételre a Céglőzönyben. Ezt követően egyéb érdekelt² keresetlevelet terjesztett elő, 2019. november 21. napján kelt ítéletével a bíróság hatályon kívül helyezte a cégbíróság változás bejegyző végzését, és felhívta a cégbíróságot, hogy törvényességi felügyeleti jogkörében hivatalból jegyezze be, illetve törölje a hatályon kívül helyezett végzéssel érintett cégjegyzék adatokat. A Fővárosi Ítéltábla 2019. december 18-án meghozott végzésével elrendelte önálló képviseleti joggal két új ügyvezető bejegyzését, egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴ bejegyzését és ez 2019. december 20. napján került közzétételre a Céglőzönybe. 2020. szeptember 25. napján kelt végzésében a cégbíróság visszajegyezte egyéb érdekelt²t, mint ügyvezetőt a cégjegyzékbe. 2020. szeptember 30. napján a felperes változásbejegyzési kérelmet nyújtott be, melyben kérte a 2019. április 25. napján meghozott taggyűlési határozat alapján egyéb érdekelt², mint ügyvezető törlését az alperes cégjegyzékéből. 2020. október 2. napján kelt 126. számú végzésével a cégbíróság törölte egyéb érdekelt² önálló képviseleti jogát, ügyvezetői tisztségét a cégjegyzékből október 25-i hatállyal.

[7] A Fővárosi Ítéltábla 2020. november 12-én kelt 10.Gf.40.360/2020/5. számú ítéletével a felperesi gazdasági társaság 2019. május 24-i taggyűlésén hozott határozatai egyéb érdekelt² által történő megtámadását megalapozatlannak találta és az erre irányuló keresetet elutasító elsőfokú ítéletet helybenhagyta. egyéb érdekelt² 2021. október 1-jén elhunyt, erre tekintettel a változás bejegyzésekkel kapcsolatos peres eljárások jogerősen lezárultak. A Fővárosi Ítéltábla 2021. október 26-án kelt 2021. december 10-én jogerőre emelkedett 10.Gf.40.241/2021/7. számú végzésével egyéb érdekelt² keresetének helyt adó elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette. Ezt megelőzően azonban egyéb érdekelt² ügyvezetői tisztsége visszajegyzésre került 2020. augusztus 25. napjától 2020. október 2. napjáig a cégjegyzékben, ebben az időszakban a cégnyilvántartás szerint egyéb érdekelt² volt a felperes ügyvezetője.

[8] A 2012. január 31-én kelt társasági szerződés 13.2. pontja szerint a társaság munkavállalói felett a munkáltatói jogokat egyéb érdekelt¹ gyakorolja. Az ezt követő, 2016. március 11-én kelt társasági szerződés ügyvezetőként egyéb érdekelt¹t és egyéb érdekelt²t tünteti fel, de a munkáltatói jogkör gyakorlásáról konkrét rendelkezést nem tartalmaz, miként a egyéb érdekelt¹ halálát követő 2018. október 30-i társasági szerződés sem, amely ügyvezetőként már csak egyéb érdekelt²t tünteti fel.

[9] egyéb érdekelt² 2019. április 25-i visszahívását követően 2019. december 18. napjáig, amikor az új ügyvezetőket bejegyezték, a munkáltatói jogok gyakorlására feljogosított személy nem volt a felperesnél.

[10] A pénzkezelési szabályzat szerint a pénztáros az I. rendű alperes jogelődje, akinek felelőssége és feladata a kifizetéskor annak megállapítása, hogy a pénztárnál jelentkező személy jogosult-e a pénz felvételére, a munkabérek borítékolása, kifizetése. A pénztárellenőr szintén ő, egyben utalványozásra is jogosult. Mellette egyéb érdekelt² volt még utalványozásra jogosult. Bankszámla felett rendelkezni jogosult személy ugyancsak

egyéb érdekelt² és az I. rendű alperes jogelődje volt, egyéb érdekelt² képviseleti jogát azonban 2019. május 2. napján a bankszámlákra vonatkozóan törölték.

[11] A II. rendű alperes utolsó munkabére 2019. december 9. napján került átutalásra, 103.075.- forint összegben.

[12] A II. rendű alperes az összesítő költségvetés alapján 2019. decemberében meghatározott végösszezből kiszámolta az őt megillető 1%-ot, az iratokat és a számításait odaadta az I. rendű alperes jogelődjének, aki 2019. december 18. napján utasítást adott a felperes számlavezető pénzügyintézetének, hogy utaljon át a II. rendű alperes részére 10.029.789.- forintot. Az átutalás jogcíme jutalom és bónusz volt.

[13] Az alperesek munkaviszonyukat 2019. december 27., illetve 28. napján azonnali hatályú felmondással megszüntették, melynek indokolása szerint a munkáltató társaságnak nem volt ügyvezetője, így a társaság munkát sem tud vállalni, illetve az átvételi eljárás módja miatt nem látják biztosítottnak a további munkavégzés lehetőségét. A felperes többi munkavállalói is így szüntették meg a munkaviszonyukat, a fizikai állományú munkavállalók, egyéb érdekelt² és alperesek munkaviszonyt megszüntető jognyilatkozatai azonos indokot tartalmaznak, mely szerint a társaságnak 2019. április 25. napjától nem volt ügyvezetője, emiatt a társasági szerződéseket megkötni és így munkát vállalni nem tudott, a cég nem rendelkezik megrendeléssel, így foglalkoztatási kötelezettségének sem tudott eleget tenni.

[14] A felperes 2020. január 8. napján kelt levelével felszólította az alpereseket, hogy az I. rendű alperes jogelődje által a II. rendű alperes részére átutalt 10.029.789.- forintot fizessék vissza, ettől az alperesek elzárkóztak.

[15] egyéb érdekelt² 2020. szeptember 29. napján írásban úgy nyilatkozott, hogy a felperesnek, mint munkáltatónak a kifizetés teljesítése a II. rendű alperes irányába 2019. január 10. napján létrejött munkaszerződés módosítás alapján törvényi kötelezettsége volt, így mint a társaság ügyvezetője és munkáltatói jogkör gyakorlója megállapítja, hogy a kifizetést mind annak jogalapjában, mind annak összecszerűségében megalapozottnak tartja, azzal egyetért és azt is jóváhagyja.

[16] 2019. február 1-jén egyéb érdekelt² meghatalmazta az I. és a II. rendű alpereseket, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:30. § (3) bekezdése alapján a felperes nevében és képviseletében együttesen, önállóan eljárjanak, együttesen bármiféle iratot, okiratot aláírjanak, pénzt, pénztárt kezeljenek, számlát kiállítsanak, befogadjanak, kötelezettséget vállaljanak bármely eljárásban intézkedjenek stb. minden olyan ügy, tevékenység, okirat, feladat esetében, amelyet vonatkozó jogszabály, illetőleg a társaság hatályos alapító okirata nem utal az ügyvezető kizárólagos hatáskörébe. Jelen meghatalmazás és megbízás annak visszavonásáig érvényes.

Kereset és ellenkérelem

[17] A felperes 2020. május 25. napján előterjesztett keresetében kérte az alperesek egyetemleges kötelezését 10.029.789.- forint kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére, másodlagosan a II. rendű alperest a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 164.§ alapján kérte kötelezni 10.029.789.- forint jogalap nélkül kifizetett munkabér és késedelmi kamatai megfizetésére.

[18] Hivatkozásképpen előadta, hogy a jutalom és bónusz címen kifizetett 10.029.789.- forint kifizetésnek jogalapja nem volt és egyben súlyosan sérti az Mt. 27. §-ában foglaltakat. Az I. rendű alperes jogelődje a munkáltatói jogok gyakorlására nem volt feljogosítva, nem volt jogosult elbírálni sem a II. rendű alperes külön juttatásra való jogosultságát, sem utasítást adni a 10.029.789.- forint átutalásra. Az I. rendű alperes jogelődje elismerte, hogy az utalásra utasítást nem kapott. A II. rendű alperes munkaszerződés módosítása alapján a II. rendű alperest nem automatikusan illette meg az 1%-os mértéknek megfelelő nettó 10.029.789.- forint, hanem az 1%-os összeg után járt részére a munkáltató döntése alapján valamilyen mértékű (és/vagy összegű) jutalom és bónusz. A jutalom és a bónusz két különböző jogcímű intézmény, a II. rendű alperes 2019. november havi bérjegyzéke kizárólag jutalom jogcímet tüntet fel, a jutalom pedig egyértelműen mérlegelési jogkörbe tartozó juttatás, amelyről azonban nem a munkáltatói jogkör gyakorlója döntött 2019. december 18-án, hanem az I. rendű alperes jogelődje. A II. rendű alperes által felvett nettó 1%-nak megfelelő összeg alapján a II. rendű alperesnek legalább 1.002.278.900.- forint nettó összegű pályázatot kellett volna készítenie, de ennek nyomát az ügyvezetők nem lelték fel. Az alperesek tudták, hogy mit tartalmaz a II. rendű alperes munkaszerződés módosítása, de azt tudatosan félreértelmezték. 2019. december 18-án az I. rendű alperes jogelődje munkáltatói jogkört nem gyakorolhatott, így a II. rendű alperes részére jutalomról és bónuszról nem is dönthetett. A II. rendű alperes tisztában volt azzal, hogy a munkaszerződés módosításban foglaltakról az I. rendű alperes nem dönthetett, mégis rávette erre a döntésre, valamilyen iratok bemutatásával.

[19] A felperes kiemelten hivatkozott a 10.029.789.- forint átutalásának időpontjára, mely 2019. december 18. napja 15 óra 49 perc 51 másodperc. Rögzítette, hogy 2019. december 14. és december 18. között a felperes bankszámláján csak és kizárólag ezek a pénzmozgások voltak. 2019. december 18-án az utalás szinte a banki zárást megelőző pár percben történt kapkodva, mivel aznap értesültek az alperesek a számukra kedvezőtlen bírósági döntésekről, vagyis arról, hogy a felperesi társaság ügyvezetőjeként bejegyzésre került egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴. A 2019. december 18-i cégbejegyzés alapja a Fővárosi Ítéltábla 2019. december 16-án kelt 13.Cgf.47.055/2019/2. számú jogerős végzése, amely – az elsőfokú elutasító határozat megváltoztatásával – elrendelte a képviselő1 számára, hogy az 58. számú változás bejegyzési kérelemnek megfelelően egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴ ügyvezetőket jegyezze be a cégnyilvántartásba, melyre december 18-án került sor. Mindkét végzés 2019. december 18-án a déli órákban került kézbesítésre a jogi képviselők részére. A felperesi társaság jogi képviselője elektronikus levelével felszólította a

bankszámlát vezető pénzügyintézetet, hogy a felperes számlája feletti valamennyi személy rendelkezési, betekintési és minden egyéb jogát azonnali hatállyal vonják vissza. A jogi képviselő első levele 2019. december 18-án 3 óra 36 perckor került elküldésre a bank részére, míg a második levél 3 óra 58 perckor. Az átutalásra a két levél közötti időpontban, 15 óra 49 perc 51 másodperckor került sor. A pénzügyintézet a jogi képviselő 15 óra 36 perckor küldött levelét továbbította az alperesek részére, akik azonnal intézkedtek az átutalásokról. Az alperesek az átutalás előtt tehát nem csak az új ügyvezetőkről, hanem a bankszámla feletti rendelkezési joguk megszűnéséről is tudomással bírtak 2019. december 18-án. Az is peradat, hogy 2019. május 24-én a felperes taggyűlése ügyvezetőnek megválasztotta egyéb érdekelt^{4t} és egyéb érdekelt^{3t}. Ettől az időponttól kezdődően ők voltak jogosultak a munkáltatói jogok gyakorlására, tekintettel arra, hogy egyéb érdekelt² ügyvezető tisztsége 2019. április 25-én megszűnt. Az ügyvezetői tisztség a megválasztással és annak elfogadásával kezdődik, annak a cégnyilvántartásba való bejegyzése nem konstitutív, hanem deklaratív hatályú (Ptk. 3:21. § (3) bekezdés). Hivatkozott a egyéb érdekelt² által az új ügyvezetőknél írt levélre, melyben elismerte, hogy 2019. április 25. napjától egyszer sem járt el a felperes nevében, mint ügyvezető és hogy ez után a társaság ügyvezető nélkül működött, a kifizetéssel kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy annak módjáról nem tud, arra utasítást nem adott.

[20] Az alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását. Hivatkozásképpen előadták, hogy a társaságnak az ügyvezető nélküli időszakban is működnie kellett. A törvényes működésnek része volt az is, hogy a munkavállalókat és a beszállítókat fizetni kellett. Az I. rendű alperes jogelődjének, Alperes¹nek a bankszámla felett korábban is volt már rendelkezési joga, a napi szintű utalásokat ő teljesítette, a számlák kiállítása és kiegyenlítése munkaköri kötelezettsége volt, de ez a gyakorlatban a bérek utalását is jelentette. A munkaköri leírásában is meghatározott napi szintű utalásokat továbbra is teljesítenie kellett, melyhez külön ügyvezetői engedélyre nem volt szüksége: a beszállítói számlákat ki kellett egyenlíteni, a dolgozókat pedig az aktuális bérjegyzékük alapján ki kellett fizetni. Az I. rendű alperes jogelődje 2019. december 19. napjáig rendelkezett utalási joggal a felperesi társaság bankszámlája felett. Ekkor a felperesi társaság jelenlegi ügyvezetői letiltották az utalási jogosultságát úgy, hogy erről az I. rendű alperes jogelődjét semmilyen módon nem tájékoztatták, így ellehetetlenítették a munkavégzését.

[21] A II. rendű alperes nem idegenként került a társasághoz, hanem hosszabb ideje együtt dolgozott a felperes ügyvezetőjével, évekig napi kapcsolatban állt egyéb érdekelt²nal a korábbi munkáltatójánál végzett munkája során, amikor a két társaság közös pályázatait beadásra kerültek. A II. rendű alperes a munkájának maradéktalanul eleget tett, a jelentős összegű alapos és körültekintő munkát igénylő költségvetést elkészítette sok esetben munkaidőn túl, a szabadideje terhére. A II. rendű alperes az I. rendű alperes jogelődjének bemutatott egy pontos, részletekre bontott jegyzéket, amely kimutatás tartalmazta, hogy mely költségvetések elkészítése után, illetve alapján került elszámolásra a 10.029.789.- forint jutalom és bónusz összege. Az I. rendű alperes jogelődjének nem kellett a munkáltatótól külön engedélyt kérnie az utalások lebonyolítására. Nincs olyan szerződéses megállapodás, amely az I. rendű alperes bankszámla feletti pénzügykezelési jogosultságát korlátozta volna, vagy a munkáltatói jogkör gyakorlójától származó külön, eseti jóváhagyáshoz kötötte volna ezen rendelkezési jogosultságot. Ilyen megállapodás vagy szabályzat a felperesnél nem létezett és a felperesi társaságnál kialakult gyakorlat sem ezt tükrözte, hiszen az I. rendű alperes a társaság érdekében a kifizetéseket rendszeresen és zavartalanul intézte. A jutalom kifizetésére a

jogalapot maga a munkaszerződés-módosítás biztosította. Az alpereseket vétkes kötelezettségszegés nem terheli, az I. rendű alperes jogelődje munkaköri kötelezettsége és napi feladata volt az utalások, különösen a bérkifizetések teljesítése, a II. rendű alperes pedig nem vitásan a feladatát elvégezte, a költségvetéseket elkészítette.

Az elsőfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[22] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A határozat indokolása szerint a bónusz vagy jutalom olyan, a munkavállaló teljesítményét utólag elismerő díjazás, amelyet a munkáltató mérlegelési jogkörében hozott döntése alapján fizet. Ezzel a munkáltató értékelhet akár kiemelkedő teljesítményt, akár magatartást, de akár önmagában a folyamatos munkavégzést is (jelenléti bónusz). Mivel a jogcímekre részletes törvényi szabályozás nincs, kiemelt jelentőséget kap, hogy a felek megállapodása (vagy a munkáltató egyoldalú kötelezettség vállalása) pontosan minden részletre kiterjedően rendezze a juttatás feltételeit. A jutalmat és a bónuszt meg kell különböztetni a jutaléktól és a prémiumtól, előbbi a munkáltató eredményéből való részesedés, és általában százalékos formában határozzák meg.

[23] tanú1 tanúvallomásában elmondta, hogy 2019. január 14-én felmondott neki és egyéb érdekelt3nek egyéb érdekelt2 létszámcsoökkentésre hivatkozással, majd Alperes2t vették fel egyéb érdekelt3 helyére. 2019. egész évében nem volt rálátásuk az egész cégre. tanú2 tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy e-mail útján vagy személyesen kapta meg, hogy számfejtse a jutalmat, bónuszt. A tanúnak a pontos összeg vonatkozásában számításokat végeznie nem kellett, ő csak a bérszámfejtést végezte. Azért novemberben került erre sor, mert a megállapodás szerint a tárgyévben, az utolsó bérkifizetés hónapjában, tárgyév december 10-ig kell számfejtetni. A napi pénzügyi menet, a pénzforgalom kiadása-kifizetése úgy zajlott, hogy azt az I. rendű alperes jogelődje végezte, tőle kapta meg a számlákat is minden hónapban.

[24] Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy a II. rendű alperes vonatkozásában a felperes kötelezte magát éves jutalom és bónusz kifizetésére. Egyetértett az elsőfokú bíróság azzal a felperesi hivatkozással, hogy a munkaszerződés módosítás szövegezése nem egyértelmű a II. rendű alperest megillető bónusz, jutalom meghatározására. Ettől függetlenül azonban a II. rendű alperes a fenti munkaszerződés módosítással jogosultságot szerzett a jutalom és bónusz kifizetésére, a munkáltató pedig kötelezettséget vállalt erre nézve. Az I. rendű alperes jogelődjének munkabér utalási jogköre volt, és a pénzkezelési szabályzat szerint a pénztáros felelőssége a kifizetéskor annak megállapítása, hogy a pénztárnál jelentkező személy jogosult-e a pénz felvételére. Az I. rendű alperes jogelődje utalványozási joggal bírt, a II. rendű alperes pedig január 10. napján jogosultságot szerzett bónusz és jutalom kifizetésére. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a jutalom és bónusz meghatározásában a munkáltatónak van jogosultsága dönten. E vonatkozásban egyéb érdekelt2nek az Mt. 20. §-a alapján volt törvényi lehetősége egyoldalú nyilatkozatot tenni, melyet 2020. szeptember 29-én megtett, amikor az ügyvezetői tisztsége 2020. augusztus 25. napjától október 2. napjáig a cégnyilvántartásba visszajegyzésbe került. egyéb érdekelt2 az összecszerűséget is jóváhagyta,

így az a tény, hogy a munkaszerződés-módosítás szövegezése a jutalom és bónusz összegének meghatározása vonatkozásában nem volt egyértelmű, már nem áll fenn.

[25] Az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak a felperes által hivatkozott joggal való visszaélést, rögzítette, hogy a felperes által előadott tényállás és az általa indítványozott tanúk nyilatkozatai sem támasztották alá, hogy egyéb érdekelt² 2020. szeptember 29. napján visszaélésszerűen élt jóváhagyási jogával. Mivel a II. rendű alperes 2019. január 10. napján kelt munkaszerződés-módosításával jogosultságot szerzett jutalomra és bónuszra, ezáltal a felperesnek kötelezettsége keletkezett annak megfizetésére. Az I. rendű alperes jogelődje utalványozási joggal rendelkezett 2019. január 1. napjától, ezért a 2019. december 18. napján a II. rendű alperes részére 10.029.789.- forint bónusz és jutalom I. rendű alperes jogelődje által történő utalása során egyik munkavállaló sem szegte meg a munkaviszonyból eredő kötelezettségét. Az összecszerűség megalapozottságát egyéb érdekelt², aki akkor a cégjegyzék tanúsága szerint ügyvezető volt, mint munkáltatói jogkör gyakorló 2020. szeptember 29-i nyilatkozata alapozza meg.

[26] Nem állapítható meg az alperesek kötelezettségszegő magatartása és a kártérítési felelőssége, de kár sincs a felperesi oldalon. A II. rendű alperes jogosultságot szerzett jutalomra és bónuszra, ami a felperesi oldalon kötelezettséget jelent. A munkáltató abban az esetben határozhatta volna meg a jutalom és bónusz feltételeit, ha azt a II. rendű alperes munkaszerződése nem tartalmazta volna. Mivel a II. rendű alperes munkaszerződése tartalmazta a jutalom és bónuszra való jogosultságát és annak megfizetési feltételeit is, ezért további munkáltatói aktusra nem is volt szükség. Hangsúlyozta, hogy a perben az elsőfokú bíróság nem a jogalap, hanem az összecszerűség vonatkozásában vette figyelembe egyéb érdekelt² nyilatkozatát, mert az összecszerűség megfogalmazása a munkaszerződés-módosításban nem volt pontos.

[27] Kitért arra, hogy nem alapos az a felperesi hivatkozás, hogy a II. rendű alperes olyan feladatok ellátásáért kapott külön díjazást, amelyeket munkaköri leírása alapján volt köteles ellátni, a jutalom és a bónusz vonatkozásában ugyanis a munkáltató akár a folyamatos munkavégzést is értékelheti (pl. a jelenléti bónusz).

[28] Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes másodlagos kereseti kérelmét is a jogalap nélkül kifizetett munkabér vonatkozásában. Rögzítette, hogy a II. rendű alperesnek nem kellett felismernie a kifizetés alegalanságát, hiszen a munkaszerződésben foglaltak szerint arra jogosult volt, továbbá azt nem is ő idézte elő. Ezen túl a felperes másodlagos kereseti kérelmét a hatvan napos határidőn túl terjesztette elő, mely anyagi jogi jogvesztő határidő.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[29] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek történő helyt adást. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdését, 346. § (4) és (5) bekezdéseit, az Mt. 6. § (1)-(2) bekezdéseit, 7. §-át, 8. § (1) bekezdését, 14. §-át, 16. §-át, 20. §-át, 27. §-át, 164. §-át, 179. §-át, 181. § (4) bekezdését.

[30] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen állapította meg és az abból levont jogi következtetései sem helyesek. A felperes az elsőfokú eljárás során folyamatosan hangsúlyozta, hogy a bónusz vagy jutalom olyan, a munkavállaló teljesítményét utólag elismerő díjazás, amelyet a munkáltató mérlegelési jogkörében hozott döntése alapján fizet. Ezt az alperes is elismerte 2023. december 29-i beadványában, amikor úgy nyilatkozott, hogy „tekintettel arra, hogy a hatályos Mt. nem tartalmaz rendelkezéseket a jutalom/bónuszra vonatkozóan, így annak mértékét és összegét a munkáltató szabadon állapíthatja meg és mérlegelési jogkörében hozhat döntést.” Ebben a körben a bizonyítási érdek (Pp. 265. § (1) bekezdés) az alpereseket terhelte, mivel nekik kellett volna azt bizonyítani, hogy az I. rendű alperes jogutódja az erre vonatkozó előzetes munkáltatói döntés alapján utalt át 2019. december 18-án a II. rendű alperes részére 10.029.789.- forintot utalom és bónusz jogcímen. Az alperesek jogi képviselője, egyéb érdekelt² és a felperes munkavállalói egyértelműen nyilatkoztak arról, hogy a felperesnek 2019. április 25. napjától nem volt ügyvezetője, így a munkáltatói jogokat senki sem gyakorolta ezen időponttól kezdődően a munkavállalók vonatkozásában.

[31] Az elsőfokú bíróság által rögzített utólag elismerő díjazás alapjaiban cáfolja azt az ítéleti megállapítást, hogy a II. rendű alperes 2019. január 10. napján jogosultságot szerzett volna bónusz és jutalom kifizetésére. Az ítélet ehelyütt következetlen és önmagának is ellentmondó. Az alperesek nem tudták bizonyítani, hogy a II. rendű alperes részére a 2019. december 18-i kifizetés az erre vonatkozó, a munkáltatói jogkör gyakorló által hozott előzetes döntés alapján valósult meg. Az előzetes munkáltatói döntés meglétének bizonyítása az alperesek érdekkörébe tartozott.

[32] A felperes rámutatott arra, hogy a 2019. január 10-i időpontot tartalmazó munkaszerződés-módosítás olyan juttatást állapított meg a II. rendű alperes részére, amely a felperes gyakorlatában mind jogcímében, mindösszezszerűségében addig ismeretlen volt. Ez a külön juttatás csak a II. rendű alperesre vonatkozott. Az elsőfokú ítélet maga is rögzíti, hogy a jutalomra és bónuszra vonatkozóan a munkaszerződés-módosítás szövegezése nem egyértelmű. Az elsőfokú ítélet e körben is következetlen és önmagának is ellentmondó. Ha ugyanis a bíróság által is elismerten a munkaszerződés módosítás szövegezése nem volt egyértelmű, és az alperesi oldal szerint is a bónusz/jutalom mértékét és összegét a munkáltató szabadon állapíthatja meg, akkor ténybelileg és jogilag is megalapozatlan az ítélet, hogy a II. rendű alperest erre vonatkozó munkáltatói döntés hiányában is megillette a jutalom és bónusz jogcímen történő 10.029.789.- forint összegű kifizetés.

[33] A felperes a 2022. május 6-i beadványában részletesen elemezte a kifizetés alapjául felhívott iratokat és rámutatott arra, hogy azokban olyan ellentmondások vannak, amelyek ab ovo kizárják a II. rendű alperes részére kifizetett összeg megalapozottságát. Ezt a releváns felperesi nyilatkozatot az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta annak ellenére, hogy az tételesen cáfolta a II. rendű alperes részére kifizetett összegeket. Így az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseit. Megjegyezte, hogy e körben is az alperesek oldalán volt a bizonyítási érdek. Ha a kifizetés jogalapja megállapítható is lenne, akkor azösszegszerűség bizonyítása az alperesek érdekében áll.

[34] Nehezen értelmezhető az az ítéleti rendelkezés, hogy a jutalmat és a bónuszt meg kell különböztetni a jutalomtól és a prémiumtól, mert előbbi a munkáltató eredményéből (bevételből vagy nyereségből való részesedés) és általában százalékos formában határozzák meg. Mire vonatkozik az „előbbi” hivatkozás. A jutalomra és bónuszra? Ha igen, akkor ezek alapja is a munkáltató eredményéből való részesedés. Az I. rendű alperes viszont éppen azt nyilatkozta, hogy az ajánlatok közül jó, ha egy termőre fordult. A II. rendű alperes esetében csak egy ajánlat fordult termőre (lsd.: a felperes 2022. július 1-jei beadványa). Hiányzik tehát a bevétel és a nyereség és az elismert előzetes munkáltatói döntés. Ezek hiányában pedig a jutalom és bónusz kifizetése eleve jogsértő.

[35] Megjegyezte, hogy a munkaügyi gyakorlattól idegen, de egyben életszerűtlen is a munkaszerződés módosítás azon kitétele, hogy a bónusz és jutalom „nyertességtől függetlenül” jár. Nem jelenléti bónuszból van szó, hanem teljesítmény alapú. Az is életszerűtlen, hogy olyan munkaköri feladat ellátásáért kerül megállapításra a többlet juttatás, amely eleve a munkaszerződésből eredő munkaköri feladatok részét képezi. Az alaphéren felüli juttatás feltételezi a többleteljesítményt, ilyet azonban a II. rendű alperes vonatkozásában nem lehetett megállapítani.

[36] A 2019. január 10-i időpontot tartalmazó munkaszerződés-módosítás értelmezésére vonatkozó ítéleti megállapítások is megalapozatlanok, iratellenesek. Kiemelte, hogy a II. rendű alperes maga ismerte el, hogy az alaphéren kívüli más bérelemre vonatkozóan előzetes megbeszélés és megállapodás közte és egyéb érdekelt2 között nem volt. A II. rendű alperes olyan munkáért kapott az alaphéren közel százszorosát kitevő, a felperesi gyakorlatban addig nem létező jogcímű és összegű juttatást, amely a munkaköri leírása szerint munkaköri feladatait képezte. A II. rendű alperes követelése 2019. április 25. napján lezárult, mivel ezen a napon szűnt meg egyéb érdekelt2 ügyvezetői tisztsége és munkáltatói jogkör gyakorló minősége.

[37] Megalapozatlan az elsőfokú ítélet azon megállapítása is, hogy a II. rendű alperes már 2019. január 10. napján jogosultságot szerzett volna jutalomra és bónuszra, mert arra a munkáltató egyoldalú kötelezettséget vállalt. Nem lehet figyelmen kívül hagyni az elsőfokú ítéletnek a munkáltatói döntésre és az utólagos elismerő díjazásra vonatkozó megállapításait. Az ítéletben ugyanakkor keverednek a megállapodásra (Mt. 14. §) és az egyoldalú kötelezettségvállalásra (Mt. 16. §) vonatkozó jogintézmények, amelyekre tekintettel az ítélet ebben a vonatkozásban is jogsértő. Azösszegszerűség meghatározása a 2019. január 10-i

időpontot tartalmazó munkaszerződés-módosításban nem volt pontos, melyet az elsőfokú bíróság is megállapított. Az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy mivel e jogcímekre részletes törvényi szabályozás nincs, kiemelt jelentőséget kap, hogy a felek megállapodása pontosan minden részletre kiterjedően rendezze a juttatás feltételeit. A felperes felhívta arra a figyelmet, hogy az „1%-a után” járó összeg nem azonos az 1%-nak megfelelő összeggel. Maga az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a munkaszerződés-módosítás annak a követelménynek nem felel meg, hogy pontosan és minden részletre kiterjedően rendezze a juttatás feltételeit. Az évenkénti elszámolás alapvetően megköveteli, hogy ilyen elszámolást a munkáltatói jogkör gyakorló végezzen, de ilyen elszámolásra 2019. novemberében és decemberében nem került sor. Az elsőfokú ítélet maga is utal arra, hogy azösszezszerűség megfogalmazása a munkaszerződés módosításban nem volt pontos, és a jutalom és bónusz vonatkozásában a munkáltató értékelhet akár kiemelkedő teljesítményt, akár magatartást, akár folyamatos munkavégzést. Az elszámolás alapja a munkáltató értékelése és döntése, ilyen azonban 2019. novemberében nem történhetett meg, mivel a felperesnek 2019. április 25-e óta nem volt ügyvezetője, az alperesek pedig ilyen jogkört nem gyakorolhattak, így az I. rendű alperes jogelődje, de a II. rendű alperes sem számolhatott el a II. rendű alperessel, illetve saját magával.

[38] A „legkésőbb a tárgyév utolsó bérkifizetési időpontjában történő kifizetési napon” kitétel sem valósult meg, annak ellenére, hogy az I. rendű alperes jogelődje munkaköri leírásának 12. pontja szerint a határidők betartásáért felelősséggel tartozik. A kifizetésre azt követően került sor, hogy egyéb érdekelt² és így az alperesek is tudomást szereztek a Fővárosi Ítéltábla azon határozatáról, amely jogerősen is hivatalba helyezte egyéb érdekelt³t és egyéb érdekelt⁴ ügyvezetőket. A II. rendű alperes a decemberi bérkifizetési napon (2019. december 9-én) annak ellenére nem követelte sem egyéb érdekelt²től, sem az I. rendű alperes jogelődjétől a jutalom és bónusz kifizetését, hogy ezt az összeget a munkabér jegyzéke tartalmazta. A kifizetés (átutalás) csak a Fővárosi Ítéltábla határozatának ismeretében vált életően szükségessé az alperesek számára.

[39] Megalapozatlan az elsőfokú ítélet azon megállapítása is, hogy mivel az I. rendű alperes jogelődjének a pénzügyi szabályzat alapján utalványozási jogköre volt, így a 2019. december 18-i utalás jogszerűen történt. Az I. rendű alperes jogelődje saját maga által is elismerten munkáltatói jogkörrel nem rendelkezett, sőt, azt is elismerte, hogy a felperesnél 2019. április 25. napjától nem volt olyan személy, aki a munkáltatói jogokat gyakorolta volna. egyéb érdekelt² pedig arról nyilatkozott a 2020. január 15-én kelt iratában, hogy a kifizetésről nem tudott és arra utasítást sem adott. A II. rendű alperes azt is elismerte, hogy az ügyvezetőhöz kapcsolódó jogkörökből eleve ki voltak zárva az alperesek (57. számú jegyzőkönyv 6-7. oldal). A munkaviszonyt megszüntető nyilatkozatában ugyancsak elismerte, hogy tisztában volt azzal, hogy a társaságnak nem volt ügyvezetője, így nem volt olyan, aki a munkáltatói jogokat gyakorolta. Az utalványozás feltételezi az azt megelőző, a jutalomra és a bónuszra vonatkozóan munkáltatói jogkör gyakorlójától származó döntést. Maga az I. rendű alperes jogelődje sem volt tisztában a jutalom és bónusz jogintézményekkel, mivel az benne nem kristályosodott ki. Az elsőfokú bíróság azonosnak tekintette a munkáltatói jogkört az utalványozási jogkörrel. Az utalványozási jog azonban nem alapozott meg arra vonatkozó jogkört, hogy az I. rendű alperes jogelődje előzetes munkáltatói döntés nélkül utalhassa át a II. rendű alperes részére 2019. december 18-án a 10.029.789.- forintot.

[40] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a 2022. május 6-i felperesi beadványt is, amelyben a felperes felhívta a figyelmet a pénzkezelési szabályzat alapvető hiányosságaira, amelyre tekintettel az több mint aggályos, mivel abból nem derül ki a hatálybalépés időpontja, a kiadmányozó személye, és hiányzik a szabályzatot kiadó aláírása is. Az elsőfokú bíróság a felperes észrevételeit teljes mértékben figyelmen kívül hagyta és aggálytalannak tekintette az „ezer sebből vérző” szabályzatot.

[41] Az alperesek kártérítési felelősségét megalapozó tények (Mt. 179. § (1) bekezdése) körébe tartoznak a munkaviszonyból származó kötelezettség megszegése. Az alperesek munkaszerződése és munkaköri elírása nem tartalmazott arra vonatkozó rendelkezéseket, hogy az ügyvezető és munkáltatói jogkör gyakorló kompetenciájába tartozó kérdésekben dönthessenek. Az alperesi oldal is elismerte, hogy a II. rendű alperes részére bónusz és jutalom kifizetésére csak a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó döntés alapján kerülhetett volna sor. Mivel ilyen döntés nem volt, így a 2019. december 18-i kifizetés egyértelműen megalapozza a munkaviszonyból származó kötelezettség megszegését.

[42] A felróhatóság is fennáll, hiszen mindkét alperes elismerte, tisztában voltak azzal, hogy egyéb érdekelt² ügyvezetősége 2019. április 25. napjával megszűnt, így vonatkozásukban munkáltatói jogokat nem gyakorolhatott. Azzal is tisztában voltak, hogy egyéb érdekelt² és az új ügyvezetők között jogvita alakult ki, amely az új ügyvezetők vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla 2019. december 16-án hozott és 2019. december 18-án közölt határozatával lezárult, egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴ ügyvezetői tisztsége jogerősen is elismerésre került. Mindezek ismeretében az lett volna az adott helyzetben elvárható magatartás az alperesektől, hogy megvárják a jogvita jogerős lezárását és az új ügyvezetők döntését a II. rendű alperest esetleg megillető bónuszról és jutalomról. Az alperesek azonban az elvárható magatartást megsértve maguk hoztak döntést az átutalásról, mellyel megsértették az Mt. 6. § (1)-(2) bekezdéseit.

[43] Az ítélet megalapozatlan abban a vonatkozásban is, hogy a 10.029.789.- forint II. rendű alperes részére történő kifizetése nem minősül károkozásnak, mivel a felperesnek a II. rendű alperes vonatkozásában kifizetési kötelezettsége volt a munkaszerződés-módosítás alapján. Az elsőfokú ítélet önmagának ellentmondó ehelyütt is, mert rögzíti, hogy a bónusz vagy jutalom olyan, a munkavállaló teljesítményét utólag elismerő díjazás, amelyet a munkáltató mérlegelési jogkörében hozott döntés alapján fizet. Ez pedig azt jelenti, hogy munkáltatói döntés nélkül ilyen kifizetésre nem kerülhet sor. A munkáltatói döntés nélküli kifizetés pedig egyértelműen kárt okoz a munkáltató oldalán. Az okozati összefüggés is fennáll. A szándékosság is, mert az alperesek tudták, hogy 2019. április 25-től nem volt a felperesnek ügyvezetője és munkáltatói jogkör gyakorlója, így azzal is tisztában voltak, hogy a munkáltatói döntés körébe tartozó ügyekben nem dönthetnek. Ennek ellenére munkáltatói döntés nélkül került sor az utalásra 2019. december 18-án, ami az alperesek részéről csak egyenes szándékkal valósulhatott meg. Mivel az alperesek együttesen okoztak kárt szándékosan, így felelősségük az Mt. 181. § (4) bekezdése szerint egyetemleges.

[44] egyéb érdekelt² 2020. szeptember 29-i iratára az elsőfokú bíróság az Mt. 20. §-ával kapcsolatosan tévesen hivatkozott. Jelen esetben nem jognyilatkozatról és annak utólagos jóváhagyásáról van szó, hanem a kár tényén alapuló kártérítési felelősség megállapításáról. Az előzetes munkáltatói döntés nélküli kifizetés kárt okozott, a felperes oldalán a károkozó magatartás pedig olyan jogi tény, amely nem jognyilatkozat, tekintettel a Ptk. 6:4. § (1) bekezdésére, mely szerint a jognyilatkozat joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozat. A károkozó magatartást nem lehet utólag elismerni, az ilyen elismerés szintén károkozásnak minősül. Az alperesek kártérítési felelősségét nem lehet annulálni egyéb érdekelt²nek a 2020. szeptember 29-i időpontot feltüntető, több szempontból is érvénytelen iratában foglaltakkal. E körben utalt a 2023. december 12-i beadványában foglaltakra, melyben egyértelműen rávilágított arra, hogy egyéb érdekelt² nyilatkozata joghatás kiváltására nem alkalmas.

[45] A joggal való visszaélés körében előadta, hogy tanúl és egyéb érdekelt³ munkaviszonyának megszüntetésére 2019. január 14-én került sor, ezt követte a tulajdonrészük megvásárlására vonatkozó előszerződés megszegése, a II. rendű alperes 2019. január 10-i munkaszerződés módosításában a „nyertességtől függetlenül” kitétel, amelynek alapján olyan kifizetés valósulhat meg, amely a felperesi társaság vagyonának a csökkentését eredményezi, majd a 2019. május 24-én megválasztott új ügyvezetők megakadályozása 2019. december 18-ig, 2019. április 25-ét követően a felperesi társaság készpénzvagyonának indokolatlan leapasztása, 2019. december 18-án a jogsértő átutalás, 2019. december 27-én, 28-án a felperes szinte valamennyi munkavállalójának a felmondása és ezzel együtt a egyéb érdekelt² és felesége tulajdonában álló Kft-hez történő átcsabítása, egyéb érdekelt² a felmondásában meghivatkozott, az új ügyvezetőkkel szembeni rossz viszony. Ezek a releváns momentumok egyértelműen megalapozzák az alperesek joggal való visszaélését.

[46] A jogalap nélkül kifizetett munkabér visszakövetelése körében előadta, hogy a II. rendű alperes tisztában volt azzal, hogy a munkáltatói döntés nélkül a 10.029.789.- forint bónusz és jutalom nem illeti meg, amit egyértelműen bizonyít, hogy a munkaszerződés módosításában feltüntetett utolsó kifizetési időpontban (2019. december 9-én) nem lépett fel a kifizetés érdekében annak ellenére, hogy ezt a jogcímet és összeget a munkabérjegyzéke tartalmazza. A kifizetés akkor vált számára fontossá, amikor értesültek az új ügyvezetőkre vonatkozó jogerős határozatról. A jogalapot a munkáltató döntése teremtette meg és nem a 2019. január 10-i időpontot tartalmazó munkaszerződés-módosítás. Arra is hivatkozott, hogy mivel az alperesek tudták, hogy ilyen döntés nem volt, így a 2019. december 18-i kifizetésnek jogalapja sem volt. A felperes tehát az elévülési időn belül lépett fel a II. rendű alperessel szemben a 2022. január 27-i keresetváltoztatással.

[47] Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helytálló jogi és ténybeli indokai alapján. Hivatkozásképpen előadták, hogy a jutalom-, bónusz érvényesen került kikötésre a 2019. január 10-i munkaszerződés módosításban, így a felperesi társaságnak fizetési kötelezettsége keletkezett: a feltételek határozottak voltak, ezért további munkáltatói aktus nem volt szükséges a kifizetéshez, alanyi jogon járt a II. rendű alperesnek a jutalom és a bónusz összege. Nem értenek egyet azzal az

ítéleti megállapítással, hogy nem volt pontosan megfogalmazott a jutalom és a bónuszösszecszerúsége, ez ugyanis végig egyértelmű volt az érintett felek számára. Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel az irányadó joggyakorlatot, amely szerint törvényi szintű szabályozás nincs a jutalom-, bónuszra, ezért a felek megállapodása a döntő. Az elsőfokú bíróság egyéb érdekelt² ügyvezető 2020. szeptember 29-i nyilatkozatát tekintette irányadónak az összecszerúség vonatkozásában, aki e tekintetben is utólagosan egyetértett a kifizetéssel.

[48] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy egyik alperes sem szegett munkaköri kötelezettséget, hiszen az I. rendű alperes utalványozási joggal rendelkezett, így joga volt a jutalom-, bónusz összegének átutalása iránt intézkedni. Helyes azon elsőfokú bírósági következtetés is, hogy kár nem érte a felperesi társaságot, károkozó magatartás és kár hiányában pedig kártérítési felelősség sem állapítható meg.

[49] Teljes mértékben egyetértenek a másodlagos kereseti kérelem elutasítása körében kifejtett ítéleti indokolással. Alapvetően a kifizetés nem volt jogalap nélküli, így az nem is volt visszakövetelhető, egyébiránt pedig a felperes a másodlagos kereseti kérelmét 60 napon túl terjesztette elő. Mivel azonban a kifizetés nem volt alaptalan, így az általános elévülési időn belül sem volt eredményesen visszakövetelhető az összeg.

[50] Önmagában abból, hogy a bónusz vagy jutalom egy olyan, a munkavállaló teljesítményét utólag elismerő díjazás, amelyet a munkáltató mérlegelési jogkörében hozott döntés alapján fizet, nem következik az, hogy előre ne lehetne megállapodni a jutalom vagy bónusz feltételeiben. A jutalom vagy bónusz juttatásának feltételeit a munkáltató és a munkavállaló a perbeli esetben meghatározta, így a munkavállaló alanyi jogosultságot szerzett arra, hogy a jutalom (bónusz) további munkáltatói mérlegelési jogkörtől nem függő javadalmazása legyen, olyan javadalmazás, amely csak a munkavállaló hozzájárulásával vonható meg. Nincsen annak jelentősége, hogy korábban a felperesi társaságnál volt-e jutalom vagy bónusz juttatás. A perbeli jogvitát a konkrét bizonyítékok és okiratok alapján kell megvizsgálni.

[51] Az elsőfokú bíróság nem keveredett önellentmondásba, mivel a munkáltató és a munkavállaló számára kell, hogy egyértelmű legyen a kikötött jutalom vagy bónusz feltételrendszere. A 2019. január 10-i munkaszerződés-módosítást a felperes az akkori ügyvezetővel, egyéb érdekelt²nal írta alá. A megállapodás mind a két fél számára egyértelmű volt, ezért hívhatta segítségül az elsőfokú bíróság egyéb érdekelt² 2020. szeptember 29-i nyilatkozatát. Megvalósult az, hogy konkrét jogi szabályozás hiányában különös jelentősége van a felek, a munkáltató és a munkavállaló közötti megállapodásnak és annak tartalmának. A jutalom és a bónusz bármely tevékenységért adható, az egy teljesítményt elismerő díjazás és ez független attól, hogy a munkakörbe tartozó ugyanolyan vagy hasonló tevékenységet végez a munkavállaló. Nem volt kérdéses a szövegezés az összecszerúség vonatkozásában sem, abba csak a felperes magyaráz bele többféle értelmezést annak érdekében, hogy mentesüljön a fizetési kötelezettség alól. A kifizetés megfelelt annak a kitételnek is, hogy az utolsó bérkifizetési napon kell megtörténnie. Az csupán felperesi vélekedés, hogy azt követően is csak azért került sor a kifizetésre, mert tudomást szereztek az alperesek a Fővárosi Ítéltábla

másodfokú határozatáról, amely alapján egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴ kerültek az ügyvezetői tisztségbe.

[52] Ismételten hivatkozott arra, hogy munkáltatói döntést nem igényelt a jutalom vagy bónusz kifizetés, az bérjellegű kifizetés, ezért az utalványozási joggal rendelkezőnek nem kell külön munkáltatói engedély az utasítás teljesítéséhez. Az elsőfokú bíróság nem tekintette azonosnak a munkáltatói jogkört az utalványozási jogkörrel és helyesen állapította meg, hogy az I. rendű alperesnek volt utalványozási joga. Az utalványozási jog gyakorlójának nem szükséges szigorú jogi ismeretekkel rendelkeznie az utalványozott összegek jogcímét tekintve, különösen arra tekintettel, hogy a jogalapról, a munkaszerződés-módosításról az I. rendű alperes is tudomással bírt, ő azonban az abban foglaltakat nem minősíthette. A felperesi társaság könyvelése is a 2019. január 10-i munkaszerződés-módosításban foglaltakra tekintettel számolta ki és bérszámfejtette az összeget. Sem az I. rendű alperesnek, sem a könyvelésnek nem volt joga a munkaszerződés-módosításban foglaltakat felülbírálni.

[53] A pénzügyi szabályzat érvényes és hatályos volt, mindenben megfelelt a társaság akkori működésének, eddig a felperes sem kifogásolta ezt a tényt. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem történt kötelezettségszegés és a felperest kár sem érte, így a kártérítés feltételei nem következtek be. egyéb érdekelt², mint ügyvezető és mint munkáltatói jogkör gyakorlója nyilatkozott a perbeli jutalom vagy bónusz kifizetéséről annak iratai áttekintését követően. Nyilatkozata ügyvezetői jognyilatkozat, a károkozás állítása pusztán a felperes egyoldalú hivatkozása. egyéb érdekelt² ügyvezető 2020. szeptember 29-i nyilatkozata nem érvénytelen, mivel tényszerűen, a cégjegyzékben bejegyzett ügyvezetőtől származó nyilatkozatról van szó.

[54] A felperesnek a joggal való visszaélésre való hivatkozása elkésett, azt csak az eljárás negyedik évében, a perfelvétel lezárását követően terjesztette elő, így jogszerűen figyelembe sem lehetett volna venni ezen hivatkozását.

[55] Maradéktalanul egyetért a jogalap nélkül kifizetett munkabér kapcsán tett ítéleti megállapításokkal is. A felperes pusztán sorozatos vélekedéseket állít fel a tekintetben, hogy miért december 18-án került sor a kifizetésre, továbbá helytelenül hivatkozik arra, hogy a II. rendű alperes tisztában volt azzal, hogy munkáltatói döntés kell a kifizetéshez és hogy nem lépett fel a kifizetés érdekében már december elején és csak akkor vált fontossá a kifizetés, amikor tudomást szereztek az új ügyvezetőkről. Az elsőfokú bíróság és az alperesek sem ismertek el olyat, hogy „a bónusz és jutalom kifizetése feltételezi az erre vonatkozó előzetes munkáltatói döntést”. Önmagában a kifizetés nem feltételez előzetes munkáltatói döntést, amennyiben a jutalom és bónusz fizetésében és annak feltételeiben a munkáltató és a munkavállaló előzetesen megállapodott, akkor az alanyi jogon jár a munkavállalónak és a bérjellege miatt további munkáltatói intézkedés nélkül kifizethető a munkavállalónak. Erre az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá. Alapvetően téves azon felperesi hivatkozás, hogy a jogalapot a munkáltatói döntés teremtette volna meg, nem pedig a 2019. január 19-i munkaszerződés módosítás.

[56] A felperes tévesen hivatkozik a bizonyítási érdekre. Anyagi pervezetés többször történt az ügyben, nem vitásan a felperest terhelte a bizonyítás mindkét keresete kapcsán.

[57] Az ítélet maradéktalanul megfelel az indokolási kötelezettség szabályainak is. A felperes által felhívott anyagi jogszabálysértések sem állnak fenn, a jóhiszeműség és tisztesség elve nem sérült, joggal való visszaélés nem valósult meg, a munkáltató jogos gazdasági érdeke nem sérült, sőt a munkáltató alapvető kötelezettsége volt a jutalom és bónusz kifizetése, figyelemmel a jogalapot biztosító munkaszerződés-módosításra és a jutalom és bónusz bérjellegére. A szerződés módosítás, amely jogalapja volt a kifizetésnek, kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozat volt. Az Mt. 16. § kapcsán nem ismert, hogy mely jogsértésre utalhat a felperes, a munkáltatói jogkör gyakorlójának jogai nem sérültek, semmisség nem állapítható meg. Az Mt. 164. § szabályainak nem felelt meg a kifizetett jutalom és bónusz visszakövetelése, a munkavállalói kártérítési felelősség általános szabályai nem sérültek, mert annak feltételei nem állnak fenn és többek együttes károkozása sem áll fenn, így egyetemleges kötelezésnek sincs helye.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[58] A fellebbezés – az alábbiak szerint – alapos.

[59] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges, egyben elégséges bizonyítást lefolytatta, az alapján nagyjából helyesen állapította meg a tényállást, de a levont jogi következtetéseivel a másodfokú bíróság nem értett egyet, ezért a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alpereseket egyetemlegesen kötelezte a követelt kártérítés megfizetésére.

[60] Az Mt. 179. § (1)-(2) bekezdései szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását, a kárt, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania. A (3) bekezdés előírja, hogy szándékos vagy súlyosan gondatlan károkozás esetén a teljes kárt kell megtéríteni.

[61] Az Mt. 181.§ (4) bekezdése szerint egyetemleges kötelezésnek van helye, ha a kárt többen szándékosan okozták.

[62] Megalapozatlan a fellebbezés a bizonyítási érdek vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság a helyesen tájékoztatta a peres feleket a bizonyítási érdekről akként, hogy a felperes köteles bizonyítani az Mt. 179. §-ában foglaltakat, Az ezzel ellentétes bizonyítási érdekre való felperesi hivatkozás nem felel meg a jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak, az Mt. 179.§ (2) bekezdésének és a Pp. 265. § (1) bekezdésének.

[63] Megalapozatlanul hivatkozott a felperes fellebbezésében a jogi indokolási kötelezettség megsértésére. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása (3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]). Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie, és nem minden egyes részletre (legutóbb pl. 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]). A bírói gyakorlat ezzel egyező: A Kúria több határozatában is rámutatott, önmagában az indokolási kötelezettség megsértése nem állapítható meg amiatt, hogy a levont jogkövetkeztetéssel a fél nem ért egyet (Mfv. II. 10.169/2017/5). A bíróságoknak a határozatukat a szükséges mértékben kell megindokolniuk, amelynek körét az adott ügy jellege és az eljárás során tisztázásra váró körülmények terjedelme határozza meg (Mfv.I.10.137/2017/5). Az, hogy a fél számára esetlegesen az indokolás nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az anyagi jogszabályhely megsértése és annak megfelelő értelmezése körében. (Mfv.III.10.260/2019/5., Kfv.VII.38.374/2019/6.).

[64] A másodfokú bíróság a tényállást az alábbiakkal egészíti ki: a 2019. április 25-i taggyűlési határozatban a társaság taggyűlése egyéb érdekelt² ügyvezető azonnali hatályú visszahívása mellett döntött, egyben a társaság vagyonának megőrzése érdekében felkérte egyéb érdekelt²t arra, hogy haladéktalanul szüntesse meg minden, saját maga és minden általa felhatalmazott személy bankszámla és egyéb, a társaság tulajdonában álló eszközök, pénzek feletti rendelkezési jogot, továbbá semmilyen kötelezettséget ne vállaljon a társaság nevében. Rögzítette a taggyűlési határozat azt is, hogy a társaságnak jelenleg ügyvezetője nincsen. A 2019. május 24-én tartott taggyűlésén egyéb érdekelt⁴t és egyéb érdekelt³t ügyvezetőként megválasztották. A változásokat követően hosszadalmas peres eljárások indultak, melyek tárgya egyéb érdekelt² visszahívása jogellenességének megállapítása és ügyvezetőként történő visszajegyzése, továbbá egyéb érdekelt⁴ és egyéb érdekelt³ ügyvezetőkké történő megválasztása, jogellenességének megállapítása és tisztségük törlése.

[65] egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴ ügyvezetővé történő megválasztására 2019. május 24-én került sor, az ezzel kapcsolatos változásbejegyzési kérelem 2019. május 27-én került benyújtásra a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságára. A változásokat a cégbíróság a kérelemnek megfelelően a cégnyilvántartásba átvezette: CgCégjegyzékszám1/95. számú végzésével 2019. december 18. napján jegyezte be visszamenőleges hatállyal 2019. május 24. napjával. A változásbejegyzéseket néhai egyéb érdekelt² megtámadta, de keresetét a Fővárosi Törvényszék a 31.G.40.295/2020/12/1. számú ítéletével elutasította, amely ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40360/2020/5. számú jogerős ítéletével helyben hagyott. A társaság hatályos cégkivonata szerint 2019. május 24-től a felperesi társaság vezető tisztségviselői egyéb

érdekelt⁴ és egyéb érdekelt³, akik innentől folyamatosan a társaság vezető tisztségviselői és képviselőre jogosultjai.

[66] egyéb érdekelt² keresete alapján a Fővárosi Törvényszék a 33.G.40999/2019/22. számú ítéletében hatályon kívül helyezte a cégbíróság 2019. április 30-án kelt Cg01-09-983751/45. számú végzését, amely törölte egyéb érdekelt² önálló képviselői jogát 2019. április 25-i hatállyal, arra hivatkozással, hogy a társaság tagjai által meghatalmazott jogi képviselő nem volt jogosult változásbejegyzésre irányuló kérelmet előterjeszteni. Ezt követően a társaság taggyűlése 2020. február 19. napján meghozta a határozatát, mely szerint a társaság 2019. április 25. napján hozott 8/2019. (IV. 25.) számú, egyéb érdekelt²t az ügyvezetői tisztségből 2019. április 25. napján azonnali hatállyal visszahívó taggyűlési határozatot hatályában fenntartja, annak érvényességét megerősíti. Az alperes 2020. szeptember 30-án előterjesztett változásbejegyzési kérelme alapján a képviselő¹ 2020. október 2-án meghozott, a Cégbíráskodásban 2020. október 6-án közzétett 126. sorszámú végzésével 2019. április 25-i hatállyal elrendelte egyéb érdekelt², mint vezető tisztségviselő képviselőre jogosult törlését az alperesi cégjegyzékből. egyéb érdekelt² a végzés hatályon kívül helyezése iránt pert indított. A Fővárosi Törvényszék 2021. július 2-án kelt 33.G.41.847/2020/17. számú ítéletével hatályon kívül helyezte a cégbíróság 126. sorszámú változásbejegyző végzését és felhívta a cégbíróságot törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva a szükséges intézkedések megtételére. Ezt követően a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2021. október 26-án kelt és 2021. december 10-én jogerőre emelkedett 10.Gf.40241/2021/7. számú végzésével a pert megszüntette és az elsőfokú bíróság 33.G.41.847/2020/17. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, mert a Ctv. 65. § (1) bekezdése, illetve 78. § (2) bekezdésén alapuló perindítási jog a perindításra jogosultat megillető olyan alanyi jog, amely a jogosult halála esetén annak sajátos jogi természete miatt nem szállhat át az örökösre, mint jogutódra. Ez a végzés jelenti a cég tulajdonosai közötti jogvita végét, ami alapján megállapítható, hogy 2019. április 25-től egyéb érdekelt² nem volt a felperesi társaság ügyvezetője, annak ügyvezetői 2019. május 24-től egyéb érdekelt⁴ és egyéb érdekelt³ voltak.

[67] 2019. december 16-án kelt a Fővárosi Ítéltábla 13.Cgf.47055/2019/2. számú végzése, amely elrendelte a 2019. május 24-én tartott megismételt taggyűlésen hozott határozatokra alapított változásbejegyzési kérelmet és a képviselőre jogosult személyek bejegyzését. Ennek alapján került sor a cégjegyzékbe 2019. december 18-án vezető tisztségviselőként egyéb érdekelt³ és egyéb érdekelt⁴ bejegyzésére. A felperes jogi képviselője 2019. december 18-án értesítette a Sperbankot arról, hogy kéri, hogy a banknál vezetett minden számla feletti valamennyi személy rendelkezési, betekintési és minden egyéb jogát azonnali hatállyal vonják vissza, a levelek megküldésére 3 óra 36-kor és 3 óra 58 perckor került sor.

[68] A II. rendű alperes 2019. novemberi bérjegyzékén nem rendszeres jövedelemként 15.082.389.- forint szerepel, miként a 2019. évi bérkartonon is jutalom címén, azzal, hogy rendszeres jövedelem 155.000.- forint, így összesen átutalt összeg 10.132.863.- forint. Ehhez képest a 15.082.389.- forint nem rendszeres jövedelem megfizetésére nem a 2019. decemberi bérrel került sor, hanem 2019. december 18-án 15 óra 49 perckor akkor, amikor már megszűletett az ítéltábla jogerős határozata az új ügyvezetőkről, a cégbírósági

bejegyzés folyamatban volt, egyúttal a felperes már intézkedett az I. rendű alperes jogelődje bankszámla kezelési jogosultságának megszüntetése végett, melyet másnapról töröltek is.

[69] Az I. rendű alperes jogelődje 2020. január 15-én az alábbi nyilatkozatot tette: „én intéztem a banki utalásokat a társaságnál. Alperes2 szerződésében szerepel, hogy bizonyos munka elvégzése után jutalomban részesül. Bemutatott nekem egy pontos részleteire bontott jegyzéket, mely elszámolás után teljesítettem a szerződésben foglaltakat. Mivel a társaságnak 2019. április 25. napjától nincs ügyvezetője, így az utalásra – mint ahogy az ügyvezető nélküli időben más alkalommal sem – utasítást kifejezetten nem kaptam, azonban ez egy bérjellegű kifizetésnek minősül, ezért tartottam szükségesnek, hogy az utalás megtörténjen. Megjegyezni kívánom, hogy a havi bérek utalását is én intéztem, kifejezett ügyvezetői utasítás nélkül. Ez is a társaság érdeke volt, hiszen a munkaszerződések kötik a társaságot, így Alperes2nak is szükséges volt a kifizetés. A korábbi ügyvezető visszahívása óta a vezetés nélküli időszakban is munkámat a munkakörömnek megfelelően teljeskörűen, felelősen és a cég érdekében láttam el”.

Kifizetés és munkáltatói jogkör gyakorlása

[70] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlásáról szabályzat a felperesi társaságnál nem volt, a 2018. október 30-i társasági szerződés csak az ügyvezetők személyét tünteti fel, így sem a társasági szerződésben, sem szabályzatban nem került meghatározásra a munkáltatói jogkör gyakorlás rendje. Mindkét alperes munkaszerződése munkáltatói jogkör gyakorlására az ügyvezető jogosítja fel, miként az utasítási és ellenőrzési jog gyakorlására is. Ezen kívül az I. rendű alperes munkaköri leírása is egyéb érdekelt2t határozta meg munkáltatói jogkör gyakorlójaként.

[71] egyéb érdekelt2 ügyvezetői visszahívásától, 2019. április 25-től azonban a felperesi társaságnak nem volt munkáltatói jogkör gyakorlója, mellyel az alperesek is tisztában voltak. Az I. rendű alperes azonnali hatályú felmondása tartalmazza, hogy a társaságnak nem volt ügyvezetője, így a társaság munkát sem tudott átvállalni. A II. rendű alperes felmondása ugyancsak tartalmazza, hogy „tisztában voltam vele, hogy a társaságnak nincs bejegyzett ügyvezetője és nincs, aki a munkáltatói jogokat gyakorolja”. Becsatolásra került továbbá a felperesi társaság többi munkavállalójának azonnali hatályú felmondása, amelyek ugyancsak tartalmazták, hogy 2019. április 25-től nincs ügyvezetője a cégnek, a társaság így munkát sem tudott vállalni, megrendeléseket sem tudott felvenni. Az iratok között szerepel továbbá egyéb érdekelt2 felmondása, ami maga is rögzíti, hogy 2019. április 25. napjától ügyvezetői feladatokat nem végzett, ettől kezdődően nem volt ügyvezetője a társaságnak, így munkát sem tudott vállalni és a cég sem rendelkezett megrendelésekkel. Egyébiránt nem is volt vitatott a perben, hogy a kifizetés időpontjában, 2019. december 18-án nem volt a felperesi társaságnál munkáltatói jogkör gyakorló, és sem az I. rendű alperes jogelődje, sem a II. rendű alperes nem gyakorolt munkáltatói jogokat.

[72] A II. rendű alperes munkaszerződésében szereplő kikötés, mely szerint „*a munkavállaló 2019. január 10. napjától a munkáltatótól kért ajánlatkérésre készített költségvetések után a beadott költségvetések 1%-a után jutalom és bónuszban részesül, nyertességtől függetlenül, évenkénti elszámolással, legkésőbb a tárgyévi utolsó bérkifizetési időpontjában történő kifizetési napon*”, rendkívül ellentmondásos, melyet helytállóan állapított meg az elsőfokú bíróság. A másodfokú bíróság nem értett egyet azzal az ítéleti megállapítással, hogy a II. rendű alperes 2019. január 10. napján kelt munkaszerződés-módosításával jogosultságot szerzett jutalomra és bónuszra. A II. rendű alperes legfeljebb a teljesítés végén szerzett jogosultságot a juttatásra, feltéve, ha a jogosultsági feltételek egyértelműen megállapíthatóak? erre szolgál az évenkénti elszámolás. A másodfokú bíróság szerint azonban nem csak az összecszerűség, de a jogalap vonatkozásában sem egyértelmű a rendelkezés, a felek megállapodása pontosan és minden részletre kiterjedően nem rendezi a juttatás feltételeit. Egyrészt a kifizetés jogcíme, az, hogy az jutalom vagy bónusz sem került egyértelműen meghatározásra, miként az sem, hogy annak összegét a felek pontosan hogyan állapítják meg: a beadott költségvetések összegének „1%-a után” nem azonos az „1%-nak megfelelő” vagy „1% szerinti összeggel”. Ha a kifizetés jutalom, a jogosultságot és az összeget is mérlegelési jogkörben állapítja meg a munkáltató utólag. Ha bónusz, akkor a jogosultsági feltétel továbbra sem egyértelmű. Az alperesek tévesen hivatkoztak arra, hogy a kifizetés jogalapját nem kellett vizsgálni a kifizetőnek, legfeljebb az összecszerűséget. A kifizetéshez szükség volt a 2019. január 10-i szerződés módosítás értelmezésére és a jogalap vizsgálatára is, hogy pontosan mit értettek a felek egyrészt bónusz és jutalom alatt, mit értettek ezentúl az „1%-a után” alatt, valamint azt is, hogy a „nyertességtől függetlenül” kitételt miként kell értelmezni és megvalósult-e a kifizetés feltétele, melyet az évenkénti elszámolás biztosított a „munkáltatótól kért ajánlatkérésre készített költségvetések után a beadott költségvetések” megállapítása végett.

[73] Miután a felek nem vitatottan erről a megállapodási elemről nem egyeztettek, így csak a nyelvtani értelmezés alapján lehetett megítélni ezen kikötést, ami alapján nem meghatározható pontosan az az összeg, ami a II. rendű alperest megillette. Nem csak az „1% után” nem egyértelmű, de nyilvánvalóan ellenőrizni szükséges azt is, hogy a II. rendű alperes *a munkáltatótól kért ajánlatkérésre készített költségvetések után milyen beadott költségvetéseket* készített el. Erre szolgál az évenkénti elszámolás. Ez nem utalványozási jogkör kérdése, hanem egyértelműen munkáltatói jogkör gyakorlása. Helyesen hivatkozott arra a felperes, hogy a II. rendű alperes nem automatikusan illette meg az 1%-os mértéknek megfelelő nettó 10.029.789.- forint. Amikor az I. rendű alperes jogelődje a 10.029.789 Ft. jutalom és bónuszt utalványozta, lényegében döntött a II. rendű alperest megillető, munkabért meghaladó juttatásról. A havi munkabéreknél ilyen döntés nem szükséges, azok összege ugyanis egyértelműen, számszerűleg rögzített a munkaszerződésben, a II. rendű alperes követelése nem minősül ilyennek és annak mind a havi munkabért (155,000 forint) jelentősen meghaladó összege, mind kivételes körülményei (egyedül a II. rendű alperes rendelkezett ilyenekkel, a kikötés nem egyértelmű jellege) miatt ezt az I. rendű alperes jogelődjének, de a II. rendű alperesnek is egyértelműen fel kellett ismernie. A perbeli kifizetés nem egy egyszerű, havi szinten ismétlődő munkabér átutalás, hanem a munkáltató értékeléshez kötött bónusz és jutalom, mely nem rendszeres jövedelem és a perbeli esetben a munkabér közel százszorosát kitevő összeg. Ezen túl nem állapítható meg, hogy a kifizetett összegből melyik a jutalom, illetve a bónusz rész, illetőleg az egyáltalán pontosan mi. Az I. rendű alperes jogelődje tehát a kifizetéskor munkáltatói jogkört gyakorolva elbírált a II. rendű alperes által érvényesített jogosultságot, az évenkénti elszámolást maga végezte el vele, majd intézkedett annak

utalványozásáról. Az I. rendű alperes jogelődje 2020. január 15-i nyilatkozata is tartalmazza, hogy jegyzék bemutatása és „elszámolás után” teljesítette a szerződésben foglaltakat.

[74] A munkáltatói jogkör és az utalványozási jog nem azonos. A 2019. január 10-i szerződésből nem állapítható meg a jutalom, illetve bónusz pontos összege, ezért ez munkáltatói jogkör gyakorlást feltételez. Az utalványozási jogkör azt jelenti, hogy a társaságnál a kiadások kifizetését ki engedélyezheti, ki rendelheti el. Ezáltal az I. rendű alperes jogelődje jogosulatlanul gyakorolta munkáltatói jogkört, a kifizetésre munkáltatói jogkör gyakorló engedélyt, utasítást nem adott, az I. rendű alperes jogelődje enélkül utalványozott.

[75] Becsatolásra került a perben egyéb érdekelt 2020. január 15-i nyilatkozata, mely szerint 2019. április 25. napjától egyszer sem járt el a felperes nevében, mint ügyvezető és arról is nyilatkozott, hogy a II. rendű alperesnek tett kifizetés módjáról nem tud, arra utasítást ő nem adott.

[76] Amennyiben az arra nem jogosult munkavállaló munkáltatói jogkört gyakorol és ennek keretében a munkatársa részére elszámolással megállapítja és utalványozza a munkatársát megillető jutalom, illetve bónusz összegét, akkor munkaköri kötelezettségszegést követ el. Igazolt a munkavállaló vétkessége is, hiszen tudta, hogy a társaságnál nincs munkáltatói jogkör gyakorló és az ő hatáskörébe tartozna az erről szóló döntés. A kár pedig egyértelműen bekövetkezett, miután a társaság vagyona csökkent, mely megfelel az Mt. 179.§ (5) bekezdése és 177.§ felhívása folytán alkalmazandó Ptk. 6:522.§ (2) bekezdés a) pontjának. A II. rendű alperes előadása szerint 2019. január 17. napjától 2019. április 26. napjáig 24 darab költségvetést készített el, mely költségvetések összegének 1%-a jár a II. rendű alperesnek, ez az értelmezés azonban a másodfokú bíróság szerint nem következik a munkaszerződés módosításból, az elszámolás elvégzésére pedig az alperesek nem voltak jogosultak.

Együttes szándékos károkozás

[77] Az alperesek ellenkérelmükben azt is állították, hogy a 10.029.789.- forint jutalom csak 2019. január 17-től április 26. napjáig elkészített költségvetések után került kiszámításra, mivel ezt követően az alperesnél nem volt munkáltatói jogkör gyakorlója. Állították, hogy a 2019. január 17. napjától 2019. április 26. napjáig bezárólag készített és leadott árajánlatok nettó ajánlati ára összesen 1.508.238.907.- forint volt és ezen összegnek az 1%-a 15.082.389.- forint. Arra is hivatkoztak, hogy az, hogy ki írta alá az árajánlatot, nem függ össze azzal, hogy a II. rendű alperes jogosult a jutalomra. Értelmezésük szerint az árajánlatok elkészítése megteremtette a jutalom és bónusz kifizetésének jogalapját, függetlenül attól, hogy a társaság képviselőjében ki írta alá az adott árajánlatot. Álláspontjuk szerint az is lényegtelen, hogy lett-e vagy nem lett-e gazdasági előny az árajánlatból, illetőleg hogy az más vállalkozótól is bekérésre került. A szabályok ilyen értelmezése ellentétes az

ösztönző juttatás jogintézmény jellegével és egyértelműen hátrányos a munkáltató számára, kimeríti a munkáltató jogos gazdasági érdekének veszélyeztetését, sérelmét.

[78] 2019. december 19-én tiltották le az I. rendű alperes jogelődje utalási jogát, az utalás előtt egy nappal, december 18-án történt. Az alperesek úgy nyilatkoztak, hogy a változásbejegyzés a cégközlönybe csak 2019. december 20. napján jelent meg, így az összefüggés az új ügyvezető cégbíróági bejegyzése és a vitatott jutalom banki átutalásának napja között nyilvánvalóan nincsen.

[79] A juttatás kifizetése nem a szerződés szerint, a tárgyév utolsó bérkifizetési időpontjában történt, 2019. december 9-én, annak ellenére, hogy a II. rendű alperes 2019. novemberi bérjegyzékén már nem rendszeres jövedelemként szerepelt az összeg, 15.082.389.- forint, miként a 2019. évi bérkartonon is jutalom címen, azzal, hogy rendszeres jövedelem 155.000.- forint, így összesen átutalt összeg 10.132.863.- forint. Ehhez képest a 15.082.389.- forint nem rendszeres jövedelem megfizetésére nem a 2019. decemberi bérrel került sor, hanem 2019. december 18-án 15 óra 49 perckor, a munkaidő lezárása előtt pár perccel, akkor, amikor már megszületett az ítéltábla jogerős határozata az új ügyvezetőkről, a cégbíróági bejegyzés folyamatban volt, egyúttal a felperes már intézkedett az I. rendű alperes jogelődje bankszámla kezelési jogosultságának megszüntetése végett, melyet másnapról töröltek is.

[80] Az alperesek arra hivatkoztak az utalás kapcsán, hogy azért később került sor ennek az összegnek az utalására, mert egy nagyobb bevételt vártak, de a felperes kimutatta, hogy ilyen ebben az időszakban nem érkezett. Hivatkoztak továbbá az I. rendű alperes jogelődje közelgő szabadságra is, de az I. rendű alperes jogelődje megerősítette, hogy szabadsága alatt is tudott utalni. Az alperesek személyes meghallgatásából az tűnik ki, hogy az I. rendű alperes jogelődje december 19-től szabadságon volt, és a II. rendű alperes még ezt megelőzően szeretne volna elérni a részére álláspontja szerint járó összeg kifizetését. Az I. rendű alperes jogelődje személyes meghallgatása a 66. számú jegyzőkönyvben rendkívül ellentmondásos volt, amikor annak magyarázatát adta, hogy a II. rendű alperesnek járó jutalmat és bónuszt miért nem december 9-én, hanem december 18. napján utalta át. Arra hivatkozott, hogy *tudnivaló, hogy volt ez a peres ügy, gondolta, hogy majd rendeződik az ügy.* Vártak egy nagyobb összeget, hogy beérkezett-e vagy sem, azt nem tudja. 18-a a szabadsága előtti utolsó nap volt, ekkor utalta át az összeget. Állította, hogy az összeget ellenőrizte, végigvette azokat a külsős ajánlatokat, amiket a II. rendű alperes elkészített, és ő volt az, aki a könyvelőnek megküldte az iratokat bérszámfejtésre. Elmondta, hogy december 18-án azért 15 óra 45 perckor történt az utalás, mert utána lejárt a munkaidő. Azért nem reggel utalt, mert a szabadság előtt összehalmozódtak a feladatok. Nyilatkozatából kitűnik, hogy figyelték a peres eljárást és annak kimenetelét, vártak az utalással.

[81] tanú1 alperesi törvényes képviselő elmondta, hogy a pályázatírást mindig egyéb érdekelt2 csinálta, nem Alperes2 készítette el, hiszen azok elkészítéséhez kellett szakmai tudás és sok éves tapasztalat a csőhálózati, vízszelelési munka területén. A II. rendű alperes állította, hogy a 24 pályázatot ő készítette el, ezt később úgy módosította, hogy az árajánlatot ő készítette. A II. rendű alperes azt állította, hogy az árajánlat vonatkozásában a költségvetést

és pályázati anyagot készített. A könyvelő tanúvallomása is alátámasztotta a kifizetés nem szokványos jellegét, ugyanis elmondta, hogy mivel a jutalom, bónusz egy munkabér jellegű kifizetés, ezért havi bérrel került számfejtésre, és így szerepelt a bérjegyzéken is. Ennek ellenére nem így történt a kifizetés. A tanú elmondta azt is, hogy a pontos összeg vonatkozásában ő számításokat nem végzett, csak a bérszámfejtést végezte. Megerősítette, hogy ilyen összegű munkabér kifizetésre máskor másnak nem kerül sor.

[82] A megítélt összeg kapcsán nem az volt a lényeges, hogy mi volt az alperes korábbi gyakorlata, hanem az, hogy a szerződéses kikötés egyáltalán nem volt egyértelmű és a kifizetéshez munkáltatói döntés volt szükséges, amely azonban nem állt rendelkezésre. Az I. rendű alperes jogelődjének nem volt joga a II. rendű alperes vonatkozásában jutalom és bónusz megállapítására, amit igazol a saját munkaköri leírása is. Helytálló a fellebbezés a tekintetben is, hogy a II. rendű alperesnek a kifizetés aaptalanságát fel kellett ismernie, hiszen tudta, hogy nem volt munkáltatói jogkör gyakorló az alperesnél és az I. rendű alperesnek nincs munkáltatói jogkör gyakorlására vonatkozó jogosultsága, mégis részére mutatta be az elszámolásokat, amiket együtt elvégeztek és sürgette, kérte tőle az utalást.

[83] Az I. rendű alperes jogelődje meghallgatása során maga mondta el, hogy „látható volt az üzleti világban, hogy 2019. április 25. után a férjem már nem ügyvezető a felperesi társaságban. [...] és valóban adott olyan tájékoztatást, hogy ő már az Felperes1-ben nem dolgozik”. Elismerte azt is, hogy „valóban munkatársaknak viszont ekkora összegeket nem szoktunk utalni”. Elmondta továbbá, hogy „semmi okom nem volt kételkedni abban, hogy a januártól április 25-ig készített ajánlatok minősége megfelelő volt”, ezt azonban a pénzügyi ügyintéző munkakörben dolgozó I. rendű alperes nem volt hivatott megítélni. Megerősítette, hogy az elszámolás alapját a januártól április 25-ig terjedő időszak képezte. Tanácselnöki kérdésre, hogy az I. rendű alperes tudomása szerint a 15.082.389.- forintból hogyan került megbontásra a jutalom és bónusz, az I. rendű alperes előadta, hogy „az 1%-a után, vagy az 1%-ának megfelelő összeg, mint értelmezés, illetve annak a jutalom és bónuszként való megbontása az én számomra ilyen módon nem kristályosodott ki, nem egyértelmű”. Azt is elmondta, hogy bár más munkavállalóknak hasonló jellegű utalásra nem került sor, de a cég életével kapcsolatosan igen, illetve az osztalék kifizetés kívánczik ide nagyobb összegű utalás vonatkozásában. Elismerte, hogy nem volt jogköre és munkaköri feladata, hogy ellenőrizze az ajánlatok valóságosságát, illetve, hogy abból mennyiből lett utóbb szerződés. [...] Abban az öt napban, amikor visszajegyezték a férjét ügyvezetőnek, érkezése se lett volna, hogy minden iratot átnézzen, abban a tudatban viszont, hogy április 25-ig az ajánlatokat látta elkészülni, a II. rendű alperes által teljes hatályú az elismerése ennek az összegnek a megfizetésére. Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy mindezekből kiderül, hogy egyértelműen tudta az I. rendű alperes jogelődje, hogy férje már nem ügyvezető az utaláskor és azt is, hogy munkáltatói jogokat gyakorol helyette.

[84] A II. rendű alperes személyes meghallgatásakor elmondta, hogy a munkaköre irodavezetés és adminisztráció volt, a korábbi munkahelyén a fizetése minimálbér volt és amikor az ügyvezető úrral, egyéb érdekelt2nal megállapodtak, akkor is a minimálbér volt a kiindulópont. Előadása szerint neki ez nem volt sérelmes. Elmondta, hogy a külsős vállalkozásokkal (nem a társaság1-vel) kapcsolatos ajánlatok készítése miatt merült fel a munkaszerződés módosítás, de elismerte, hogy az a dokumentumokban nem lelhető fel, egyéb

érdekelt² halála miatt ezt a szóbeli megállapodást nem tudja igazolni. Ugyanakkor előadta, hogy lényegében minden partner részére ugyanazokat a feladatokat látta el ugyanúgy. A II. rendű alperes azt is elmondta, hogy minden tíz ajánlatból jó, ha egy megvalósult. 2019-ben valamikor április végén vagy májusban megtudták egyéb érdekelt²től, hogy ő nem ügyvezető többé.

[85] A II. rendű alperes elmondta, hogy ő nem mutatta meg az általa készített kimutatást az I. rendű alperesnek, nem kellett „leokézni”, hiszen mind a munkaszerződés módosítás, mind az alapul szolgáló iratok igazolták a jogosultságát. Ez ellentétben áll az I. rendű alperes jogelődje által elmondottakkal, mely szerint ő ellenőrizte az összeget. Ezen túl elmondta, hogy ő odaadta a könyvelőnek a kimutatást, hogy ez az elszámolás és annak adótartalmával kapcsolatosan kértek segítséget. Ezzel szemben a 73. számú jegyzőkönyvben olyan nyilatkozatot tett, hogy „készült egy összesítő a költségvetésről, ezt én készítettem és a végösszegeből én kiszámoltam először az 1%-ot. Mivel az I. rendű alperes volt jogosult a kifizetéseket intézni, ezért ezeket az iratokat és számításokat oda adtam neki”.

[86] Mind a kifizetés időpontja (2019. december 18.), ami nem egyezett az utolsó havi bérfizetés napjával, de az új ügyvezetők bejegyzésére és a bankszámla feletti jogosultság visszavonásának napjára esett, mind a jogosultság megállapításának körülményei (csak a II. rendű alperes részére járt lényegében a munkaköri feladatok ellátásáért az alaphérének tízszerese négy havi munkavégzésért, függetlenül attól, hogy a pályázat sikeres-e), mind annak ténye, hogy az alperesek tudták, hogy a felperesi társaságnak nincs ügyvezetője, ennek ellenére együtt, egyenes szándékkal a bankszámla feletti rendelkezés utolsó napján a délutáni órákban átutaltak 10.029.789 forintot a II. rendű alperesnek, igazolja a közös szándékos károkozást. Cselekedetüket szándékegységben követték el, tudva arról, hogy a kifizetett összegre a II. rendű alperes a munkáltatói jogkör gyakorlójának elszámolása, mérlegelése és döntése nélkül nem jogosult. Együttes magatartásukat alátámasztja a személyes meghallgatásuk, melyből kitűnik, hogy a peres eljárás eredményét várva nem utaltak, továbbá a II. rendű alperes számolta ki az őt megillető összeget, intézkedett a könyvelővel való egyeztetés végett és ő sürgette a kifizetést, de a 2019. február 1-jén kelt egyéb érdekelt² által aláírt meghatalmazás is, melyben meghatalmazta az I. és a II. rendű alpereseket, hogy a Ptk. 3:30. § (3) bekezdése alapján a felperes nevében és képviselőjében együttesen, önállóan eljárjanak, együttesen bármiféle iratot, okiratot aláírjanak, pénzt, pénztárt kezeljenek. A II. rendű alperes is tisztában volt azzal, hogy az I. rendű alperes jogelődje nem dönthetett volna az utalásról, mégis szorgalmazta azt, amit el is ismert és a számításokat maga készítette el. Az alperesek egymással számoltak el, erre vonatkozó jogosultság nélkül. Erre tekintettel az Mt. 181.§ (4) bekezdése szerint egyetemlegesen felelősek a bekövetkezett kárért.

[87] A pénzkezelési szabályzatnak relevanciája nem volt, tekintettel arra, hogy az utalványozási jog nyilvánvalóan nem egyenlő a munkáltatói jogkör gyakorlással és azt a felperes sem vitatta, hogy az I. rendű alperes jogelődjének volt utalványozási joga. Az azonban, hogy az I. rendű alperes jogelődje utalványoz, ő a pénztáros és a pénztárellenőr, nyilvánvalóan nem felel meg a pénzkezelési szabályoknak.

egyéb érdekelt2 utólagos nyilatkozata

[88] Az Mt. 20.§ (3) bekezdése szerint ha a munkáltatói jogkört nem az arra jogosított személy (szerv, testület) gyakorolta, eljárása érvénytelen, kivéve, ha a jogkör gyakorlója a jognyilatkozatot jóváhagyta. Jóváhagyás hiányában is érvényes a jognyilatkozat, ha a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró jogosultságára.

[89] Az ügyvezetői tisztség a megválasztással és annak elfogadásával kezdődik, annak cégnyilvántartásba való bejegyzése nem konstitutív, hanem deklaratív hatályú a Ptk. 3:21. § (3) bekezdése alapján. E szerint a jogi személy létrejöttét követően a vezető tisztségviselőket a jogi személy tagjai, tagság nélküli jogi személyek esetén a jogi személy alapítói választják meg, nevezik ki vagy hívják vissza. A vezető tisztségviselői megbízás a tisztségnek a kijelölt, megválasztott vagy kinevezett személy által történő elfogadásával jön létre.

[90] A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 22. § (1) bekezdése szerint 22. § (1) bekezdése szerint a cégnyilvántartás hitelesen tanúsítja a benne feltüntetett adatok, továbbá a bejegyzett jogok és tények fennállását, illetve azok változásait. Ellenkező bizonyításig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a cégnyilvántartásba bejegyzett adatban bízva, ellenérték fejében szerez jogot. A 24. § (1) bekezdése szerint a cégjegyzék valamennyi cég esetében tartalmazza a cég vezető tisztségviselőjét, illetve a cég képviselőjére jogosult nevét, valamint e jogviszonyok keletkezésének időpontját a megszűnés tényleges időpontját. Mindezek alapján a cégnyilvántartás közhitelességével, a benne szereplő adatok valóságával szemben ellenbizonyításnak van helye.

[91] A másodfokú bíróság szerint egyéb érdekelt2 2020. szeptember 29-én nem volt jogosult az álképviselő eljárását jóváhagyni, ezen nyilatkozata érvénytelen tekintettel arra, hogy nem volt munkáltatói jogkör gyakorlója. Irreleváns, hogy a képviselő1 Cg.Cégjegyzékszám1/124. sorszám alatti 2020. szeptember 25. napján kelt végzésével a cégjegyzékbe visszajegyezte egyéb érdekelt2, mint ügyvezetőt, mely szeptember 29. napján a Céglétségi Közlönyben közzétételre került, a cégjegyzék ugyanis nem konstitutív a vezető tisztségviselők esetében, csak deklaratív hatályú, vagyis nem a cégjegyzékbe való bejegyzés létesíti a jogviszonyt. Egyébiránt ezt követően azonban 2020. szeptember 30. napján a felperes jelenlegi ügyvezetése olyan változásbejegyzési kérelmet nyújtott be a cégbíróságra, mely ugyanazon 2019. április 25-i taggyűlés alapján ismételten kérte egyéb érdekelt2 ügyvezetőségének törlését a cégjegyzékből, ezért a képviselő1 ismételten törölte 2020. október 6. napjával a cégjegyzékből egyéb érdekelt2 ügyvezetőségét.

[92] Az, hogy amikor egyéb érdekelt2 a nyilatkozatot tette, 2020. szeptember 29-én bejegyzett ügyvezető volt egy rövid ideig, irreleváns. egyéb érdekelt2 ügyvezetői tisztsége és munkáltatói jogköre 2019. április 25. napjával megszűnt, az ilyen minőségében tett későbbi

jognyilatkozataihoz joghatások sem fűződhetnek. 2019. május 24. óta ügyvezetők egyéb érdekelt⁴ és egyéb érdekelt³, akiknek ügyvezetői bejegyzése törlése nem került. Így 2019. május 24-től egyéb érdekelt⁴ és egyéb érdekelt³ gyakorolták az ügyvezetői jogokat, ténylegesen azonban a jogkörük cégjegyzékbe történő bejegyzéséig ezzel nem élhettek.

[93] Ezen túl helytállóan hivatkozott a felperes 79. számú beadványában arra is, hogy egyéb érdekelt² az ügyvezetői tisztségét munkaviszonya alapján látta el, munkaviszonyát azonban 2019. december 28-án azonnali hatállyal megszüntette, így ezt követően nem láthatta el már csak ezen okból sem az ügyvezetői tisztséget.

[94] A joggal való visszaélésről nem kellett dönten, mert a másodfokú bíróság megállapította a vétkes kötelezettségszegést. E tekintetben azonban a felperes valóban késedelmesen módosította a keresetet és ezzel kapcsolatban az érdemi szakban történő keresetmódosítás szabályai sem kerültek betartásra, formálisan sem, nem volt a keresetmódosítás engedélyezésére vonatkozó kérelem, a 15 napos határidő nem teljesült (Pp. 217.§), így az erre való jogállítás nem is volt vizsgálható.

[95] A másodlagos kereseti kérelemről nem kellett dönten, mivel az elsődleges kereseti kérelemnek helyt adott a másodfokú bíróság. A másodfokú bíróság egyetértett azonban azzal, hogy a visszakövetelésre az elévülési idő az irányadó, mert a II. rendű alperesnek a kifizetés alaptalanságát fel kellett ismernie: tudta, hogy nincs munkáltatói jogkör gyakorló.

[96] A késedelmi kamat mértéke a Ptk. 6:48.§ (1) bekezdésén alapul.

Záró rész

[97] A perveztes alperesek a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kötelesek a pernyertes felperes első- és másodfokú perköltségének megfizetésére a Pp. 87.§ (2) bekezdése szerint egyenlő arányban. A felperes 1.200.000 forint elsőfokú és 50.000 forint másodfokú perköltséget számított fel. A másodfokú bíróság az elsőfokú perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§-a, a másodfokú perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2.§-a alapján ítélte meg.

[98] A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben le nem rótt fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésén alapul. Az alperesek munkavállalói költségkedvezményre jogosultak, ezért az eljárási és fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján a Magyar Állam viseli.

[99] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

[100] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2026. január 22.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kulisity Mária s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Edit s.k.
bíró